

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VIII./2019
Senát II

Nález:

spisová značka	I. ÚS 142/2018
populárny názov	obnova trestného konania
sudca spravodajca	Luboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	26.07.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 1 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 13 ods. 4 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 3 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 4
analytická právna veta	<p>Za skutočnosť súdu skôr neznámu nemožno považovať prípadné zmeny hmotného práva a samotné zahľadanie odsúdenia nie je skutočnosťou odôvodňujúcou obnovu konania v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku, keďže táto v čase vyhlásenia pôvodného rozhodnutia objektívne neexistovala.</p> <p>Účelom hmotnoprávneho inštitútu zahľadania odsúdenia je umožniť páchatel'ovi po splnení zákonných podmienok odstrániť nepriaznivé dôsledky jeho odsúdenia pretrvávajúce aj po výkone uloženého trestu. Vzhľadom na dikciu ustanovenia § 92 ods. 1 Trestného zákona („Súd môže zahladiť odsúdenie...“) je zrejmé, že zahľadanie odsúdenia je fakultatívny inštitút, pričom Trestný zákon vyžaduje pre zahľadanie odsúdenia okrem uplynutia stanovenej doby aj splnenie ďalších zákonných podmienok (vedenie riadneho života). Zároveň z ustanovenia § 469 Trestného poriadku vyplýva, že o zahladení odsúdenia môže súd rozhodnúť len na žiadosť, resp. návrh (s výnimkou zahladení odsúdenia mladistvého). Preto názor sťažovateľa, že súd ukladajúci trest za trestný čin, ktorý viedol k uplatneniu zásady „trikrát a dost“, mal ex offo zohľadniť skutočnosť uplynutia doby potrebnej na zahľadanie odsúdenia, nemá oporu v označených ustanoveniach Trestného zákona a Trestného poriadku. Výklad relevantných ustanovení trestných kódexov predkladaný sťažovateľom by prakticky viedol k neaplikovateľnosti zásady „trikrát a dost“ (teda ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona) trestnými súdmi.</p>
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu 11. decembra 2008 odsúdený pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. d) Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a na základe aplikácie ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona mu bol uložený trest odňatia slobody na doživotie. Rozsudkom krajského súdu z 13. apríla 2010 bol označený rozsudok na základe novely Trestného zákona zmenený tak, že sťažovateľovi bol uložený trest

	<p>odňatia slobody vo výmere 20 rokov. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 2. marca 2011 v zmysle § 382 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol.</p> <p>Sťažovateľ podal 17. októbra 2016 návrh na obnovu konania, v ktorom poukázal na skutočnosť súdu skôr neznámu, a to uznesenie okresného súdu zo 14. októbra 2015, ktorým mu súd podľa § 470 ods. 1 Trestného poriadku s použitím § 92 ods. 1 písm. b) Trestného zákona zahladil odsúdenie na základe rozsudku okresného súdu sp. zn. 4 T 577/1987 z 24. septembra 1987 pre trestný čin podľa § 9 ods. 2 k § 234 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 140/1961 Zb.“). Okresný súd uznesením z 28. marca 2017 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania a uznesením krajského súdu z 22. júna 2017 (ďalej len "napadnuté uznesenie") bola zamietnutá aj sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu.</p> <p>Sťažovateľ namieta, že napadnutým uznesením boli porušené jeho práva garantované v čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 20 ods. 4 ústavy, ako aj čl. 3 a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ vidí porušenie označených práv krajským súdom v jeho právnom názore, podľa ktorého na neskoršie rozhodnutie okresného súdu o zahladení odsúdenia nie je možné prihliadať ako na novú skutočnosť v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku. Uvedený právny záver krajského súdu, ktorý bol dôvodom na zamietnutie návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania, sťažovateľ považuje za prejav formálneho prístupu k právu. Podľa sťažovateľa krajský súd mal pri ukladaní trestu zohľadniť už samotné splnenie formálnych podmienok pre zahladenie odsúdenia, teda uplynutie potrebnej doby, a trest nesprísňovať aplikovaním zásady „tri krát a dost“, inak dochádza k ukladaní krutého trestu.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.</p> <p>Tieto zásady týkajúce sa vzťahu ústavného súdu a všeobecných súdov pri ochrane ústavnosti, ktoré možno vyvodiť z doterajšej konštantnej judikatúry ústavného súdu, boli relevantné aj v danej veci. Z uvedených hľadísk preto ústavný súd posudzoval aj sťažovateľom napadnuté rozhodnutie.</p> <p>Krajský súd v napadnutom rozhodnutí svoj právny záver o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa ako nedôvodnej odôvodnil takto: «Z obsahu spisového materiálu sťažnostný súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 30T/171/2007 zo dňa 11.12.2008 bol sťažovateľ odsúdený pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. d) Tr. zák. za použitia § 47 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody na doživotie so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Na odvolanie odsúdeného bol rozsudkom Krajského súdu Trnava, sp. zn. 3To/3/2009 zo dňa 13.4.2010 vyššie citovaný rozsudok zmenený vo výroku o treste a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov. Krajský súd v Trnave sa v odôvodnení svojho rozsudku k výroku o treste veľmi podrobne vyjadril, a to najmä k použitiu § 47 ods. 2 Tr. zákona keď uviedol, že podľa § 437 ods. 5 Trestného zákona účinného od 01.01.2006 ustanovenie § 47 ods. 2 sa vzťahuje aj na osobu, ktorá bola potrestaná za niektorý z trestných činov</p>

uvedených v § 43 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, ak osoba spáchala ďalší trestný čin uvedený v § 47 ods. 2 po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Toto ustanovenie Trestného zákona účinného od 01.01.2006 vyriešilo vzťah ustanovenia § 43 ods. 1 predchádzajúceho Trestného zákona a § 47 ods. 2 Trestného zákona účinného od 01.01.2006 vzhľadom na to, že do Trestného zákona účinného od 01.01.2006 bola prebratá tzv. zásada „trikrát a dost“. Trestné činy uvedené v § 43 ods. 1 predchádzajúceho trestného zákona a v § 47 ods. 2 Trestného zákona účinného od 01.01.2006 nie sú totiž úplne totožné či už z hľadiska obsahu, názvu, ako aj paragrafového označenia. Toto ustanovenie však umožňuje použiť § 47 ods. 2 tohto zákona aj v prípade predchádzajúceho potrestania za trestný čin uvedený § 43 ods. 1 predchádzajúceho zákona, za podmienky, že trestný čin, za ktorý je páchatel odsudzovaný podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona účinného od 01.01.2006, je spáchaný po nadobudnutí účinnosti Trestného zákona účinného od 01.01.2006. Použitie ustanovenia § 43 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. vo vzťahu k trestným činom spáchaným pred 01.09.2003 vyriešilo ustanovenie § 229a ods. 4 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. Vzhľadom na to, že v priebehu konania na krajskom súde sa zmenilo ustanovenie § 47 ods. 2 Trestného zákona účinného od 01.01.2006 novelou č. 576/2009 Z.z. podľa ktorého trest odňatia slobody na doživotie je možné uložiť len v prípade, ak sú splnené podmienky ustanovenia § 47 ods. 1 Trestného zákona to znamená, že musí ísť o trestný čin, za ktorý to tento zákon v osobitnej časti dovoľuje, a len za podmienok, že: a) uloženie takéhoto trestu vyžaduje účinná ochrana spoločnosti; b) nie je nádej, že by páchatel a bolo možné napraviť trestom odňatia slobody na dobu do 25 (dvadsaťpäť) rokov, čo nie je v danom prípade splnené. Podľa novely Trestného zákona č. 576/2009 Z.z. účinnej od 01.01.2010 možno v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 uložiť pri použití zásady „trikrát a dost“, trest odňatia slobody na doživotie ak sú splnené podmienky uvedené v odseku 1/; inak je potrebné uložiť trest odňatia slobody na 25 (dvadsaťpäť) rokov, ak tomu nebránia okolnosti hodné osobitného zreteľa. Súd však nemôže takémuto páchatelovi uložiť trest odňatia slobody pod 20 (dvadsať) rokov. Vzhľadom na túto zmenu Trestného zákona súd pri ukladaní trestu obžalovanému v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona vychádzal z podmienky, že možno uložiť obžalovanému aj trest odňatia slobody na 20 (dvadsať) rokov a preto rozhodol v zmysle výrokovvej časti. Odsúdený podal následne proti tomu rozsudku Krajského súdu v Trnave dovolanie s poukazom na nesprávnu právnu kvalifikáciu skutku s použitím § 47 ods. 2 Tr. zákona, na základe ktorého Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením pod sp. zn. 1 Tdo/46/2010 podľa § 382 písm c) Tr. por. dovolanie odsúdeného zamietol osvojujúc si právne závery okresného ako i krajského súdu. Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli same osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu. Podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394. V prvom rade krajský súd ako súd nadriadený konštatuje, že okresný súd po obdržaní návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania postupoval striktnie podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, procesne bezchybným spôsobom na verejnom zasadnutí vypočul argumenty odsúdeného, obhajcu, ako aj prokurátora a dospel k správne mu záveru, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky na povolenie obnovy konania. Krajský súd poukazuje na to, že okresný súd vo svojom uznesení v súlade s ustanovením § 176 ods. 2 Trestného poriadku rozviedol všetky relevantné právne skutočnosti a tiež svoje právne úvahy, na základe ktorých dospel k nevyhnutnosti o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania. Zo spisového materiálu mal krajský súd preukázané, že okresný súd sa podrobným spôsobom vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými skutočnosťami uvádzanými odsúdeným v návrhu na povolenie obnovy

konania, a to najmä ku skutočnosti, že podľa odsúdeného nastala skutočnosť súdu skôr neznáma, ktorá odôvodňuje iné rozhodnutie vo veci, pričom touto skutočnosťou je podľa názoru odsúdeného uznesenie Okresného súdu Trnava č.k. 4Nt/96/2014-60 zo dňa 14.10.2015, ktorým bolo odsúdenému zahladené odsúdenie vykonané rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 4T/577/1987 zo dňa 24.09.1987, pričom toto zahľadanie odsúdenia má odôvodniť, že odsúdenému bol ukladaný trest odňatia slobody nezákonne, keďže v čase rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 3To/3/2009 zo dňa 13.04.2010 už boli splnené podmienky pre toto zahľadanie a preto súd pri ukladaní trestu nemal použiť zásadu „tri krát a dost“ podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona. V konaní o povolenie obnovy konania súd skúma, či v návrhu na povolenie obnovy konania sú uvedené skutočnosti, alebo dôkazy, ktoré v čase rozhodovania neboli konajúcim súdom známe a či nové skutočnosti a dôkazy v konaní o povolenie obnovy nemôžu odôvodniť iné rozhodnutie. Skutočnosť týkajúca sa samotného zahľadania odsúdeného, na ktorú nemohol konajúci súd pri ukladaní trestu v konaní prihliadnuť, nakoľko v čase ukladania trestu táto skutočnosť objektívne neexistovala, však neodôvodňuje povolenie obnovy konania, nakoľko táto skutočnosť sa týka zmeny hmotnoprávneho práva, ktorá však nastala až po vyhlásení pôvodného rozhodnutia, preto ani návrh odsúdeného nie je dôvodom na povolenie obnovy konania. Toto konanie sa v zmysle § 394 ods. 1 Trestného poriadku obmedzuje predovšetkým na riešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti, alebo dôkazy, ktoré sú pre súd nové skôr neznáme. Pri obnove konania sa rozhoduje, či nové skutočnosti a dôkazy sú skôr neznáme, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti pôvodného rozsudku, môžu odôvodniť iné rozhodnutie než aké bolo urobené v pôvodnom konaní. Povinnosťou súdu v konaní o povolenie obnovy konania je teda skúmať správnosť právoplatného rozsudku súdu v tom rozsahu, či nové skutočnosti, alebo dôkazy sú také závažné, že odôvodňujú zásah do právoplatnosti a nezmeniteľnosti rozsudku vydaného súdom v pôvodnom konaní. Za takéto skutočnosti však nemožno považovať zmeny hmotnoprávnych predpisov. Ak by súd pripustil ako dôvod na povolenie obnovy konania i dôvod uvedený odsúdeným, t. j. prihliadal by na zmenu hmotnoprávnych predpisov a na výklad odsúdeného na materiálne poňatie spravodlivosti, uvedené by viedlo k tomu, že by odsúdený (ako aj ostatní odsúdení) využívali takýto postup a účelovo by predlžovali trestné konania, s cieľom, aby boli ich predchádzajúce tresty zahladené a súd na ne nemohol pri ukladaní trestu prihliadať a tým odsudzovať páchateľov trestných činov podľa ustanovení trestného zákona, ktoré stanovujú podmienky pre použitie vyššej trestnej sadzby, čo by bolo v rozpore s princípmi právneho štátu. Krajský súd sa vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam stotožňuje s odôvodnením I. stupňového rozhodnutia a konštatuje, že dôvody, ktoré uviedol odsúdený v konaní o obnove konania ako skutočnosti, ktoré by mohli naplniť potrebné dôvody na povolenie obnovy konania nie sú takými skutočnosťami, na základe ktorých by bolo možné rozhodnúť, že sa povolí vo veci obnova konania, preto sťažnostný súd, sťažnosť odsúdeného v zmysle § 193 ods. 1 písmeno c/ Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietol.»

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že krajský súd dostatočne a ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil skutkové zistenia a svoj právny názor, príslušné právne normy Trestného poriadku aplikoval a interpretoval v súlade s ich znením, obsahom i účelom a závery krajského súdu obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí je následne potrebné považovať za výraz autonómneho rozhodovania krajského súdu v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania.

Ústavný súd poznamenáva, že jeho kompetencie nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä spôsob, akým malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol

k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Ústavný súd tiež zdôrazňuje, že na posúdenie splnenia dôvodnosti návrhu na povolenie obnovy konania podľa § 393 a nasl. Trestného poriadku sú zásadne príslušné všeobecné súdy. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci krajský súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06). Podľa ústavného súdu však posúdenie dôvodnosti návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci krajským súdom, osobitne jeho závery, takéto nedostatky nevykazujú.

Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti prezentoval názor, že už samotné uplynutie doby potrebnej na zahladenie odsúdenia je okolnosťou, ktorú mal súd zohľadniť pri ukladaní trestu a trest nespríšiňovať uplatnením zásady „trikrát a dost“. Účelom hmotnoprávneho inštitútu zahladenia odsúdenia je umožniť páchateľovi po splnení zákonných podmienok odstrániť nepriaznivé dôsledky jeho odsúdenia pretrvávajúce aj po výkone uloženého trestu. Vzhľadom na dikciu ustanovenia § 92 ods. 1 Trestného zákona („Súd môže zahladiť odsúdenie...“) je zjavné, že zahladenie odsúdenia je fakultatívny inštitút, pričom Trestný zákon vyžaduje pre zahladenie odsúdenia okrem uplynutia stanovenej doby aj splnenie ďalších zákonných podmienok (vedenie riadneho života). Zároveň z ustanovenia § 469 Trestného poriadku vyplýva, že o zahladení odsúdenia môže súd rozhodnúť len na žiadosť, resp. návrh (s výnimkou zahladenia odsúdenia mladistvého). Preto názor sťažovateľa, že súd ukladajúci trest za trestný čin, ktorý viedol k uplatneniu zásady „trikrát a dost“, mal ex offio zohľadniť skutočnosť uplynutia doby potrebnej na zahladenie odsúdenia, nemá oporu v označených ustanoveniach Trestného zákona a Trestného poriadku. Výklad relevantných ustanovení trestných kódexov predkladaný sťažovateľom by prakticky viedol k neaplikovateľnosti zásady „trikrát a dost“ (teda ustanovenia § 47 ods. 2 Trestného zákona) trestnými súdmi.

Vo vzťahu k námietke porušenia čl. 3 dohovoru napadnutým rozhodnutím, ktoré sťažovateľ odôvodňuje uložením „krutého trestu“, ústavný súd konštatuje, že v konaní, ktoré sťažovateľ napadol ústavnou sťažnosťou, k ich porušeniu dôjsť nemohlo, keďže krajský súd v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania nerozhodoval o vine ani o treste sťažovateľa. Námietka porušenia zákazu ukladania neľudského a ponižujúceho trestu, ako to vyplýva aj z argumentácie sťažovateľa, vecne a obsahovo smeruje proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorého posúdenie z hľadiska ústavnej konformity nie je predmetom konania vymedzeného v záhlaví tohto nálezu. Ústavný súd preto ústavnej sťažnosti v tejto časti nevyhovel pre neexistenciu vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením čl. 3 dohovoru a napadnutým rozhodnutím krajského súdu.

Ústavný súd nevyhovel ani tej časti ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy pre zjavnú neexistenciu vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným základným právom a napadnutým rozhodnutím. Navyše, v ústavnej sťažnosti absenteje akékoľvek odôvodnenie, ktoré by vecne smerovalo k námietke porušenia základného práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 20 ods. 4 ústavy.

Vo vzťahu k tej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorou namieta porušenie čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy, ústavný súd uvádza, že tieto ustanovenia sú ako ústavné direktívy adresované predovšetkým orgánom normotvorby a vzhľadom na ich povahu nemôžu byť zásadne aplikované v individuálnych sťažnostiach. Tieto

	<p>ustanovenia nemožno považovať za ustanovenia upravujúce základné práva, ktoré by podliehali samostatnej ochrane prostredníctvom inštitútu sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosti sťažovateľa nevyhovuje.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov</p> <p>zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov</p>
kľúčové slová	<p>zahľadenie odsúdenia</p> <p>obnova konania-obnova konania v trestnom konaní</p> <p>trest-ukladanie trestov</p>

spisová značka	I. ÚS 53/2019
populárny názov	doručovanie v návratovom konaní
súdca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	26.07.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	<p>Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1</p> <p>Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1</p> <p>Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1</p>
analytická právna veta	<p>Ustanovenie § 127 Civilného mimosporového poriadku v pozícii lex specialis – vychádzajúc z osobitného charakteru návratového konania, a len pre toto konanie – modifikuje všeobecnou normou (§ 110 ods. 1 Civilného sporového poriadku) určenú požiadavku doručovania písomností v prípadoch, keď má osobne niečo vykonať navrhovateľ, priamo účastníkovi, a to bez ohľadu na skutočnosť, či je navrhovateľ zastúpený advokátom. Ak totiž zákonodarca zabezpečuje rýchlosť konania (ktorá má v danom konaní kľúčový význam), v prípade advokátom nezastúpeného navrhovateľa tým, že mu budú súdne písomnosti doručované výlučne na ním oznámenú adresu na území Slovenskej republiky (pričom v tomto druhu konania z povahy veci vyplýva, že adresa obvyklého pobytu navrhovateľa je mimo územia Slovenskej republiky), ústavný súd považuje za logické, aby aj v prípade navrhovateľa, zastúpeného advokátom, nebola rýchlosť postupu konania ohrozovaná doručovaním na adresu navrhovateľa v cudzine.</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ sa domáhal vyslovenia porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť uznesením okresného súdu z 5. októbra 2018 a jemu predchádzajúcim postupom. Napadnutým uznesením bola sťažovateľovi uložená poriadková pokuta vo výške 500 eur z dôvodu, že sa sťažovateľ nedostavil na nariadené pojednávanie.</p> <p>Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľa, že okresný súd mu uložil poriadkovú pokutu v sume 500 € nezákonne. Túto námietku bližšie rozvádza do viacerých rovín. Prvou z nich je polemika, či bolo potrebné doručovať predvolanie na pojednávanie aj sťažovateľovi zastúpenému advokátom v danom type konania (o navrátenie dieťaťa do cudziny). Sťažovateľ v tomto smere tvrdil, že nebol riadne predvolaný s poukazom na § 110 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), pričom súdu oznámil aj adresu na území Slovenskej republiky, na ktorej sa bude v priebehu konania zdržiavať. Ďalej namieta, že v predvolaní doručenom jeho</p>

	<p>právnemu zástupcovi absentovalo poučenie o možnosti uložiť poriadkovú pokutu. V neposlednom rade tiež tvrdil, že nebol včas predvolaný, keďže predvolanie na pojednávanie určené mu na 5. október 2018 bolo jeho právnemu zástupcovi doručené 1. októbra 2018, teda nebola zachovaná lehota podľa § 33 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“). Vychádzajúc z uvedeného, sťažovateľ je toho názoru, že neboli splnené predpoklady na uloženie poriadkovej pokuty. V nadväznosti na svoju argumentáciu považuje odôvodnenie napadnutého uznesenia okresného súdu tiež za nedostatočné a arbitrárne, porušujúce jeho označené práva.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>a) K vzťahu medzi § 110 CSP a § 127 CMP</p> <p>Sťažovateľ poukazoval na znenie § 110 ods. 1 CSP a namietal, že dané ustanovenie CSP nebolo rešpektované, pretože aj v prípade, že má strana právneho zástupcu so splnomocnením na celé konanie a strana má osobne v konaní niečo vykonať, je potrebné doručovať písomnosť (v danom prípade predvolanie) aj priamo strane. Ústavný súd sa na tomto mieste prikláňa k extenzívnemu výkladu § 127 CMP (učinенému aj okresným súdom) v tom zmysle, že toto ustanovenie v pozícii lex specialis – vychádzajúc z osobitného charakteru návratového konania, a len pre toto konanie – modifikuje všeobecnou normou (§ 110 ods. 1 CSP) určenú požiadavku doručovania písomností v prípadoch, keď má osobne niečo vykonať navrhovateľ, priamo účastníkovi, a to bez ohľadu na skutočnosť, či je navrhovateľ zastúpený advokátom. Ak totiž zákonodarca zabezpečuje rýchlosť konania (ktorá má v danom konaní kľúčový význam - návratie maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu), v prípade advokátom nezastúpeného navrhovateľa tým, že mu budú súdne písomnosti doručované výlučne na ním oznámenú adresu na území Slovenskej republiky (pričom v tomto druhu konania z povahy veci vyplýva, že adresa obvyklého pobytu navrhovateľa je mimo územia Slovenskej republiky), ústavný súd považuje za logické, aby aj v prípade navrhovateľa, zastúpeného advokátom, nebola rýchlosť postupu konania ohrozovaná doručovaním na adresu navrhovateľa v cudzine.</p> <p>b) K adrese navrhovateľa na území Slovenskej republiky, oznámenej navrhovateľom súdu</p> <p>Primárna adresa pobytu navrhovateľa je z povahy tohto konania v zahraničí. Navrhovateľ síce uviedol v návrhu aj adresu v Slovenskej republike, ale nežiadal výslovne doručovať na túto adresu. Skutočnosť, že okresný súd v ďalšom postupe (predvolanie na pojednávanie, nariadené na 26. február 2019) doručil navrhovateľovi na ním oznámenú adresu, na ktorej sa má nachádzať na území Slovenskej republiky, ústavný súd nepovažuje bez ďalšieho za dôkaz (ako uvádza sťažovateľ) nesprávnosti dovtedajšieho procesného postupu okresného súdu pri doručovaní. Neprítomnosť sťažovateľa na predchádzajúcich pojednávaniach sám sťažovateľ odôvodňoval plnením pracovných povinností v zahraničí.</p> <p>c) K včasnosti predvolania na pojednávanie</p> <p>Sťažovateľ ďalej namietal, že predvolanie určené sťažovateľovi bolo doručené 1. októbra 2018 na termín pojednávania, 5. október 2018, a teda nebola zachovaná lehota podľa § 33 ods. 2 CMP, ktorá stanovuje, že predvolanie sa doručuje tak, aby mal predvolaný dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Ústavný súd v súvislosti s touto námietkou konštatuje, že zákonodarca pri formulácii použil slovo „spravidla“, čo umožňuje v odôvodnených prípadoch predvolať strany aj v kratšej lehote ako päť dní v súlade s princípom procesnej ekonomie konania, ktorá je v danom type konania kľúčová. Navyše, právny zástupca bol prítomný na pojednávaní konanom 24. septembra 2018, ktoré bolo odročené na 5. október 2018, teda mohol s dostatočným predstihom informovať sťažovateľa o termíne</p>

	<p>pojednávania. Z materiálneho hľadiska možno konštatovať, že lehota podľa § 33 ods. 2 CMP bola naplnená. Právnomu zástupcovi bolo 1. októbra 2018 doručené predvolanie na pojednávanie určené sťažovateľovi, preto ďalšia námietka sťažovateľa, že „nemohol zamestnávateľovi v riadne preukázať existenciu prekážky v práci, na základe ktorej by ho zamestnávateľ mohol a musel uvoľniť z práce“, neobstojí. V okolnostiach prípadu právnomu zástupcovi nič nebránilo toto predvolanie doručiť sťažovateľovi v elektronickej podobe, resp. informovať ho o ďalšom procesnom postupe súdu bezprostredne po pojednávaní, uskutočnenom 24. septembra 2018. Vzhľadom na procesné postavenie sťažovateľa v predmetnom konaní (navrhovateľ, v záujme ktorého je čo najrýchlejšie vydanie rozhodnutia o navrátení maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu) a vychádzajúc z uznesenia, vyhláseného súdom na pojednávaní, ústavný súd považuje pasivitu právneho zástupcu sťažovateľa za nelogickú a kontraproduktívnu.</p> <p>d) K nepoučeniu o hrozbe uloženia poriadkovej pokuty</p> <p>Sťažovateľ ďalej namietal, že v predvolaní doručenom jeho právnomu zástupcovi advokátovi nebol poučený o možnosti uloženia poriadkovej pokuty. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že poučenie o možnosti uložiť poriadkovú pokutu v okolnostiach posudzovanej veci nebolo predpokladom jej uloženia s poukazom na úpravu § 160 ods. 3 písm. b) CSP, podľa ktorého súd neposkytuje stranám poučenia o ich procesných právach a povinnostiach, ak je strana zastúpená advokátom, čo bol nepochybne aj prípad sťažovateľa, a to najmä v kontexte toho, že sa sťažovateľ nedostavil ani na predchádzajúci termín pojednávania údajne z toho istého dôvodu, že nebol riadne predvolaný na pojednávanie, pretože mu nebolo doručené predvolanie do cudziny. Z uvedených dôvodov ústavný súd považuje aj túto námietku sťažovateľa za neopodstatnenú.</p> <p>Ústavný súd ďalej v tejto súvislosti konštatuje, že nie je jeho úlohou prehodnocovať správnosť poriadkového opatrenia všeobecného súdu, a to ani v prípade, ak by s takým rozhodnutím nesúhlasil. Také rozhodnutie by v zásade malo byť nepreskúmateľné nielen nadriadeným súdom, pretože uvedený zákon takúto možnosť výslovne nepripúšťa (čl. 2 ods. 2 ústavy), ale malo by byť vzhľadom na bagateľnú povahu a ústavnoprávny rozmer vylúčené aj z prieskumu ústavným súdom. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov uplatňovaných v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ktoré môžu mať za následok porušenie ústavou garantovaných základných práv a slobôd, alebo tiež v prípadoch absencie primeraného zdôvodnenia tohto rozhodnutia všeobecným súdom. Takéto vybočenie, resp. neodôvodnenosť rozhodnutia však ústavný súd v prípade sťažovateľa nevzhliadol. Jeho ústavná sťažnosť je v podstate len nesúhlasom s rozhodnutím všeobecného súdu. Z prednesených argumentov nevyplýva nič, čo by posunulo prejednávajúcu vec do ústavnoprávnej roviny.</p> <p>Vzhľadom na uvedené ústavný súd uzatvára, že nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením okresného súdu a základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavnej sťažnosti nevyhovuje.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Sťažnosti sťažovateľa nevyhovuje.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</p>	
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok</p>
<p>kľúčové slová</p>	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu</p>

	opatrenie-iné aplikácia právnych noriem-súladná medzinárodný únos výklad (interpretácia)-logický
--	---

spisová značka	II. ÚS 38/2019
populárny názov	trovy konania v reštrukturalizačnej veci
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	26.07.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
analytická právna veta	Vzhľadom na predmet sporu, ktorým bolo určenie, že prihlásená pohľadávka je v celej svojej výške uplatnená a prihlásená v predmetnej reštrukturalizačnej veci po práve a je nesporná a zistená, nemožno podľa názoru ústavného súdu pri určovaní tarifnej odmeny za poskytnuté právne služby vychádzať z hodnoty pohľadávky, ktorá bola prihlásená do reštrukturalizácie. Rozhodnutie všeobecného súdu o tom, že určitá prihlásená pohľadávka v reštrukturalizačnom konaní je v istej výške nesporná a zistená, je rozhodnutím o otázke určenia rozsahu práv uplatniteľných v reštrukturalizačnom konaní. Otázka, v akom rozsahu bude táto pohľadávka uspokojená ako tzv. „hodnota alebo cena práva“, je predmetom až ďalšieho priebehu reštrukturalizačného konania, preto rozhodovanie o pravosti pohľadávky má tak v danom prípade na sťažovateľa ako žalobcu len nepriamy materiálny dosah. Vychádzajúc z tohto právneho názoru je potom pri rozhodovaní o trovách konania o určenie pravosti pohľadávky namieste určenie základnej sadby tarifnej odmeny advokáta podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z., nie podľa § 10 ods. 2 vyhlášky, pretože hodnotu určovaného práva objektívne nie je možné stanoviť.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal, že napadnutým uznesením okresného súdu sp. zn. 29 Cbi 7/2016 z 20. septembra 2018, ktorým bolo podľa § 250 ods. 2 v spojení § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté o výške náhrady trov konania iniciovaného žalobou sťažovateľa o určenie, že jeho pohľadávka voči žalovanému v sume 204 750 € je, čo sa týka prihláseného právneho dôvodu a v celej prihlásenej výške, uplatnená a prihlásená v reštrukturalizačnom konaní po práve ako pohľadávka nezabezpečená a v celom rozsahu je nesporná a zistená, došlo k porušeniu jeho práv garantovaných čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Sťažovateľ požadoval okrem zrušenia napadnutého uznesenia okresného súdu aj finančné zadost'učinenie vo výške 6 000 eur.
z odôvodnenia	Ústavný súd vo vzťahu k námietkam sťažovateľa v súlade so svojou stabilnou judikatúrou v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania. V prípadoch, keď sťažovatelia namietajú porušenie svojich ústavou, resp. dohovorom garantovaných práv rozhodnutím všeobecného súdu týkajúcim sa náhrady trov konania, je však ústavný súd (aj vo svojej doterajšej judikatúre) zdržanlivý, vychádzajúc z toho, že problematika trov konania má vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi akcesorickú povahu, a preto k zrušeniu napadnutého výroku o trovách konania pristupuje iba výnimočne, a to napr.

vtedy, keď zistí, že v posudzovanej veci došlo k extrémnemu zásahu do základného práva na súdnu ochranu (spravodlivý proces), alebo ak zistí, že zároveň došlo k neprípustnému zásahu aj do iného základného práva (porovnaj m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta (podľa neho) nesprávny postup okresného súdu pri vyčíslení výšky (právoplatne priznaného) nároku na náhradu trov konania, ktorý našiel svoje zhmotnenie vo výroku napadnutého uznesenia okresného súdu, s ktorým nesúhlasí. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že okresný súd pri vyčíslení trov právneho zastúpenia žalovaného vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny určenej podľa § 10 ods. 1 a 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej ako „vyhláška“), teda ako konštatoval v odôvodnení svojho rozhodnutia „za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky, hodnota záväzku a hodnota veci, o ktorej vlastníctvo sa vedie spor alebo ktorej vydanie je predmetom sporu“.

Podľa § 9 ods. 1 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 10 ods. 1 vyhlášky ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky, hodnota záväzku a hodnota veci, o ktorej vlastníctvo sa vedie spor alebo ktorej vydanie je predmetom súdneho sporu.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

Ústavný súd vo vzťahu k námietkam sťažovateľa v prvom rade poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej pri aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky v spojení s § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku [resp. v súčasnosti v spojení s § 137 písm. c) a d) CSP] má rozhodujúci význam najmä v ňom uvedené slovné spojenie „ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch“. Vyjadriť hodnotu (v danom prípade práva) predovšetkým znamená vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, t. j. s tým, aké účinky má pre účastníkov (resp. strany) meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní (m. m. II. ÚS 492/2013, IV. ÚS 187/2018).

V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci bolo predmetom konania pred okresným súdom rozhodovanie o určení pravosti pohľadávky, a nie nárok na zaplatenie (tak ako to právne posúdil aj sťažovateľ, pozn.). Práve vzhľadom na predmet sporu, ktorým bolo určiť, že prihlásená pohľadávka je v celej svojej výške uplatnená a prihlásená v predmetnej reštrukturalizačnej veci po práve a je nesporná a zistená, nemožno podľa názoru ústavného súdu pri určovaní tarifnej odmeny za poskytnuté právne služby vychádzať z hodnoty pohľadávky, ktorá bola prihlásená do reštrukturalizácie. Výsledok konania o určení, že určitá pohľadávka je v istej sume riadne prihlásená, je nesporná a zistená, totiž nezakladá priamo nárok na jej uspokojenie. Rozhodnutie všeobecného súdu o tom, že určitá prihlásená pohľadávka v reštrukturalizačnom konaní je v istej výške nesporná a zistená, je rozhodnutím o otázke určenia rozsahu práv uplatniteľných v reštrukturalizačnom konaní. Otázka, v akom rozsahu bude táto pohľadávka uspokojená ako tzv. „hodnota alebo cena práva“, je predmetom až ďalšieho priebehu reštrukturalizačného konania, preto rozhodovanie o pravosti pohľadávky má tak v danom prípade na sťažovateľa ako žalobcu len nepriamy

	<p>materiálny dosah. Vo svojej podstate možno právne účinky takéhoto rozhodnutia v príslušnom konaní charakterizovať ako vyriešenie predbežnej otázky, ktorá je relevantná pre následný priebeh reštrukturalizačného konania. K obdobným záverom už dospel ústavný súd pri posudzovaní rozsahu náhrady trov konania v konaniach o určenie, či nehnuteľnosť patrí do dedičstva (II. ÚS 807/2016, m. m. IV. ÚS 574/2013, IV. ÚS 187/2018). Vychádzajúc z tohto právneho názoru je potom pri rozhodovaní o trovách konania o určenie pravosti pohľadávky namiesto určenie základnej sadby tarifnej odmeny advokáta podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, nie podľa § 10 ods. 2 vyhlášky, pretože hodnotu určovaného práva objektívne nie je možné stanoviť.</p> <p>Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd v napadnutom uznesení aplikoval nesprávnu právnu normu [§ 10 ods. 2 vyhlášky namiesto § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky], čím poprel podstatu a účel relevantných, na posudzovanú vec sa vzťahujúcich právnych noriem, v dôsledku čoho došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Nesprávna aplikácia právnych noriem pri určovaní výšky náhrady trov konania mala nepochybne za následok neprijateľný zásah do majetkovej sféry sťažovateľa a jeho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, preto ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením okresného súdu došlo aj k porušeniu tohto označeného základného práva napadnutým uznesením okresného súdu.</p> <p>Keďže ústavný súd rozhodol o tom, že napadnutým uznesením okresného súdu boli porušené označené práva sťažovateľa, rozhodol zároveň podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 133 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o zrušení označeného rozhodnutia všeobecného súdu a v záujme efektívnej ochrany práv sťažovateľa vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde. Po zrušení napadnutého uznesenia okresného súdu a vrátení veci na ďalšie konanie bude okresný súd povinný opätovne rozhodnúť o trovách konania, pričom bude viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto rozhodnutí (§ 134 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde).</p> <p>Ústavný súd finančné zadosťučinenie sťažovateľovi nepriznal, pričom vychádzal z toho, že okrem vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľa sa v tomto konaní náprava dosiahne najmä zrušením napadnutého rozhodnutia okresného súdu a vrátením veci na ďalšie konanie. Okresný súd bude totiž v ďalšom rozhodovaní viazaný právnym názorom vyjadreným v tomto rozhodnutí podľa § 134 zákona o ústavnom súde.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Základné práva sťažovateľa vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 29 Cbi 7/2016 z 20. septembra 2018 porušené boli.</p> <p>Uznesenie okresného súdu sp. zn. 29 Cbi 7/2016 z 20. septembra 2018 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</p> <p>Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.</p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	<p>II. ÚS 807/2016, IV. ÚS 574/2013, IV. ÚS 187/2018 II. ÚS 492/2013</p>

súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	aplikácia právnych noriem-ústavne nesúladná práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu trovy konania-náklady konania arbitrážnosť práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo vlastníť majetok

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 189/2019
populárny názov	vzťah asperačnej zásady a príťažujúcich okolností
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	03.07.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 4 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 3 písm. d Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 5
analytická právna veta	Súčasná judikatúra vylučuje zdvojenie, teda súčasnú aplikáciu ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona (posudzovanie spáchania viacerých trestných činov ako príťažujúcej okolnosti) a asperačnej (zostrujúcej) zásady, avšak takto uplatnený dovolací dôvod nemožno s odkazom na § 371 ods. 5 Trestného poriadku použiť, keďže zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného (sťažovateľa). V prípade správneho postupu, teda v prípade nezohľadnenia spáchania viacerých trestných činov ako príťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. h) Trestného zákona by prevaha poľahčujúcich okolností, ktorou bola v trestnej veci sťažovateľa skutočnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona (sťažovateľ viedol pred spáchaním trestného činu riadny život), mohla síce viesť k postupu podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona, teda k zníženiu hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby (od 20 do 25 rokov) o jednu tretinu, avšak táto by musela byť následne po aplikácii zostrujúcej zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona zase zvýšená o jednu tretinu, teda by sa takýmto postupom konajúce súdy dopracovali v konkrétnom prípade sťažovateľa opätovne k sadzbe od 20 do 25 rokov, teda k sadzbe totožnej s tou, z ktorej konajúci súd pri vydaní napadnutého právoplatného rozhodnutia vychádzal, a to vzhľadom na limitáciu aplikácie zostrujúcej zásady v zmysle poslednej vety ustanovení § 41 ods. 2 Trestného zákona. Prípadné výhrady sťažovateľa o neprimeranosti konkrétnej výšky uloženého trestu v rámci uvedenej („nezmenenej“) trestnej sadzby už stoja mimo označený dovolací dôvod a nemožno ich zároveň podradiť pod žiaden zo zákonom vymedzených dovolacích dôvodov.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu z 24. novembra 2009 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 25. marca 2010 uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) k ustanoveniam § 145 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a c) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. h) Trestného zákona a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní dvadsiatich piatich rokov.

	<p>Po povolení obnovy konania v predmetnej trestnej veci sťažovateľa bol označený rozsudok zrušený, čo sa týka výroku o treste. Následne v obnovenom konaní bol sťažovateľ rozsudkom okresného súdu z 25. novembra 2014 odsúdený k úhrnnému nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní dvadsiatich piatich rokov. O odvolaní, ktoré proti tomuto prvostupňovému rozsudku sťažovateľ podal, rozhodol krajský súd rozsudkom z 5. februára 2015, ktorým rozsudok okresného súdupodľa § 321 ods. 1 písm. e) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zrušil a odsúdil sťažovateľa k úhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní dvadsiatich troch rokov.</p> <p>Dovolanie sťažovateľa, ktoré proti uvedenému druhostupňovému rozhodnutiu podal, odmietol najvyšší súd namietaným uznesením z 22. januára 2019 podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.</p> <p>Sťažovateľ namieta porušenie čl. 17 ods. 5, čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 4, čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) dohovoru postupom najvyššieho súdu a jeho uznesením z 22. januára 2019.</p> <p>V prvom rade sťažovateľ namieta, že v obnovenom konaní prvostupňový súd odmietol jeho návrh na doplnenie dokazovania vyžiadaním správy o zdravotnom stave poškodeného. Ďalej sťažovateľ vyslovil námietku nezákonnosti dôkazov a absencie nezávislosti vyšetrovacieho orgánu, v rámci ktorej argumentoval, že trestné stíhanie v jeho trestnej veci začal neoprávnený orgán, a to Úrad inšpekčnej služby, sekcia kontroly a inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, čo podľa jeho názoru spôsobuje „nulitnosť“ všetkých vykonaných úkonov.</p> <p>Napokon sťažovateľ v ústavnej sťažnosti dôvodí, že podané dovolanie oprel aj o formuláciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia), v rámci ktorého namieta, že oba konajúce sudy pri ukladaní trestu prihliadli na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, a to i napriek skutočnosti, že pri ukladaní trestu aplikovali súčasne aj § 41 ods. 2 Trestného zákona, a teda postupovali v rozpore so zjednocujúcim stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. Tpj 104/2009 zo 14. júna 2010, v zmysle ktorého spáchanie zbiehajúceho sa trestného činu sa v súlade so zásadou ne bis in idem vyjadrenou v § 38 ods. 1 Trestného zákona nepoužije ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, ak by išlo zároveň o okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, pričom môže ísť aj o okolnosť podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2 Trestného zákona).</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>Z obsahu odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu, ako aj z obsahu samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ako dovolacie dôvody v podanom opravnom prostriedku uplatnil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom, ďalej dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, teda že je napadnuté rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, a napokon dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) citovaného zákona, a sice nesprávne použitie hmotnoprávneho ustanovenia.</p> <p>Najvyšší súd v úvode odôvodnenia namietaného uznesenia sťažovateľovi vysvetlil podstatu dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, ktorý ako taký v žiadnom prípade neslúži k revízii skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa.</p> <p>V nadväznosti na uvedené najvyšší súd konštatoval, že v prípade argumentácie sťažovateľa, ktorú subsumoval pod prvý z uplatnených dovolacích dôvodov, ide v podstate o žiadosť sťažovateľa o posúdenie správnosti a úplnosti zisteného skutkového stavu, teda o snahu korigovať ustálené skutkové závery, ktoré dovolací súd, tak ako už bolo povedané, meniť nemôže. Najvyšší súd na tomto</p>

mieste v zmysle uvedeného konkretizoval, že za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov v intenciách zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci. Najvyšší súd súčasne konštatoval, že sa konajúci súd s dôkazným návrhom sťažovateľa riadne vysporiadal, keď náležite zdôvodnil odmietnutie jeho vykonania. Vzhľadom na uvedené dôvody najvyšší súd uzavrel, že prednesená argumentácia sťažovateľa stojí mimo označený dovolací dôvod.

Z obsahu odôvodnenia namietaného uznesenia ďalej vyplýva, že k sťažovateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku poukázal najvyšší súd na súvisiace ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku, podľa ktorého dovolacie dôvody podľa ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až g) citovaného zákona nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom. V nadväznosti na citované ustanovenie Trestného poriadku najvyšší súd dôvodil, že sťažovateľ argumentáciu o nezákonnosti dokazovania a nepoužiteľnosti dôkazov z dôvodu vykonávania vyšetrovania špecifikovanou zložkou Policajného zboru, ktorá podľa sťažovateľa nie je kompetentným orgánom k začatiu trestného stíhania, vzneseniu obvinenia a predloženiu návrhu na podanie obžaloby, v predchádzajúcich štádiách konania neuplatnil a prvýkrát ju predstrel až v podanom dovolaní, i napriek skutočnosti, že túto vedomosť preukázateľne mal už v prípravnom konaní (vedomosť o vykonávaní vyšetrovania špecifikovanou zložkou Policajného zboru). I napriek neuplatniteľnosti uvedenej argumentácie s odkazom na citované ustanovenie § 371 ods. 4 Trestného poriadku najvyšší súd nad rámec svojej prieskumnej povinnosti sťažovateľovi ozrejmil, že jeho názor o nekompetentnosti špecifikovanej zložky Policajného zboru je vyvrátený stanoviskom trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu (zverejnené v zierke pod č. 95/2015).

K poslednému zo sťažovateľom uplatnených dovolacích dôvodov [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] najvyšší súd v namietanom uznesení uviedol, že je tvrdenie sťažovateľa o nesprávnom použití ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona síce odôvodnené, keďže konajúce súdy postupovali v rozpore s publikovanou judikatúrou najvyššieho súdu, ktorá vylučuje zdvojenie, teda súčasnú aplikáciu ustanovenia § 37 písm. h) Trestného zákona (posudzovanie spáchania viacerých trestných činov ako príťažujúcej okolnosti) a asperačnej (zostrujúcej) zásady, avšak takto uplatnený dovolací dôvod nemožno s odkazom na § 371 ods. 5 Trestného poriadku použiť, keďže zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného (sťažovateľa). Na tomto mieste najvyšší súd sťažovateľovi podrobne a jasne vysvetlil, že je s ohľadom na citované ustanovenie Trestného poriadku relevantné to, že v prípade správneho postupu, teda v prípade nezohľadnenia spáchania viacerých trestných činov ako príťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. h) Trestného zákona by prevaha poľahčujúcich okolností, ktorou bola v trestnej veci sťažovateľa skutočnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona (sťažovateľ viedol pred spáchaním trestného činu riadny život), mohla síce viesť k postupu podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona, teda k zníženiu hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby (od 20 do 25 rokov) o jednu tretinu, avšak táto by musela byť následne po aplikácii zostrujúcej zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona zase zvýšená o jednu tretinu, teda by sa takýmto postupom konajúce súdy dopracovali v konkrétnom prípade sťažovateľa opätovne k sadzbe od 20 do 25 rokov, teda k sadzbe totožnej s tou, z ktorej konajúci súd pri vydaní napadnutého právoplatného rozhodnutia vychádzal, a to vzhľadom na limitáciu aplikácie zostrujúcej zásady v zmysle poslednej vety ustanovení § 41 ods. 2 Trestného zákona („Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov“). Zároveň najvyšší súd doplnil, že prípadné výhrady sťažovateľa o neprimeranosti konkrétnej výšky uloženého trestu v rámci uvedenej („nezmenenej“) trestnej sadzby už stoja mimo označený dovolací dôvod a nemožno ich zároveň podradiť pod žiaden zo zákonom vymedzených dovolacích dôvodov.

	<p>Vychádzajúc zo sumarizácie skutkových a právnych záverov odôvodnenia namietaného uznesenia, je ústavný súd toho názoru, že sa dovolací súd so všetkými námietkami sťažovateľa uplatnenými v podanom dovolaní náležite vysporiadal a riadne vysvetlil dôvody pre jeho odmietnutie. Odpoveď najvyššieho súdu na vymedzené dovolacie námietky sťažovateľa ústavný súd hodnotí ako vyčerpávajúcu, bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou ústavného súdu a zároveň súladnú s podstatou a zmyslom aplikovaných právnych noriem [§ 371 ods. 1 písm. c), g) a i), ods. 4 a 5 Trestného poriadku].</p> <p>Vzhľadom na uvedené ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú a ako takú ju podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	
klúčové slová	obhajoba, obhajca práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces zákonnosť dovolanie-dovolacie dôvody práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu rozsudok trest-asperačná zásada trest-poľahčujúce a priťažujúce okolnosti dokazovanie-dokazovanie v trestnom konaní dokazovanie-zákonnosť vykonania dôkazov

spisová značka	II. ÚS 193/2019
populárny názov	vylučovacia žaloba a žaloba na určenie vlastníctva
sudca spravodajca	Jana Laššáková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	03.07.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Vylučovaciu žalobu je treba odlišovať od žaloby na určenie vlastníckeho práva. Zapísanie určitého majetku do súpisu konkurznej podstaty umožňuje správcovi nakladať s týmto majetkom podliehajúcim konkurzu a následne ho speňažovať. Právnym prostriedkom ochrany inej osoby (spravidla vlastníka) proti neoprávnenému zahrnutiu takéhoto majetku do súpisu konkurznej podstaty je práve vylučovacia (excindačná) žaloba. Rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva žalobcu nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama osebe za následok vylúčenie tejto veci zo súpisu majetku patriacej do konkurznej podstaty
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka vystupovala pred okresným súdom v procesnom postavení žalovanej v konaní o určení vlastníctva k pozemkom, ktoré žalobcovia nadobudli ako dediči ich právnych predchodcov. Podľa tvrdenia žalobcov poručiteľia mali

	<p>k týmto pozemkom nadobudnúť vlastnícke právo na základe dvoch kúpnych zmlúv z 29. mája 1947 a zápisom do pozemkovej knihy 2. júna 1947.</p> <p>Okresný súd rozsudkom z 28. augusta 2008 (ďalej len „rozsudok okresného súdu I“) okrem iného rozhodol tak, že žalobe vyhovel, t. j. určil, že predmetné pozemky patria do dedičstva poručiťov, každého z nich v podiele polovice. Rozsudok okresného súdu I bol následne ako vecne správny potvrdený rozsudkom krajského súdu z 18. júna 2009 (ďalej len „rozsudok krajského súdu I“).</p> <p>Najvyšší súd uznesením zo 6. mája 2013 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu I“) na základe mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) rozsudok krajského súdu I, ako aj rozsudok okresného súdu I v časti výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.</p> <p>Okresný súd rozsudkom z 10. júla 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu II“) žalobe opäť vyhovel a sťažovateľke uložil povinnosť nahradiť žalobcom trovy tohto konania.</p> <p>Sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol rozsudkom z 11. mája 2017(ďalej len "rozsudok krajského súdu II") tak, že rozsudok okresného súdu II bol (1) v časti výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, ako vecne správne potvrdený a (2) v časti výroku o náhrade trov konania zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.</p> <p>Sťažovateľka síce proti rozsudku krajského súdu II podala riadne a včas dovolanie, avšak uznesením najvyššieho súdu z 23. januára 2019 (ďalej len "uznesenie najvyššieho súdu II") bolo toto dovolanie pre neprípustnosť odmietnuté.</p> <p>Sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia jej práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť rozsudkom krajského súdu II a jemu predchádzajúcim postupom, ako aj uznesením najvyššieho súdu II a jemu predchádzajúcim postupom.</p> <p>Sťažovateľka namieta najmä arbitrárnosť výkladu § 382 Civilného sporového poriadku odvolacím súdom, nerešpektovanie záväzného výkladu najvyššieho súdu súdmi nižšej inštancie, ako aj arbitrárne posúdenie naliehavého právneho záujmu.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru</p> <p>Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad Georgídias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).</p>

K rozsudku krajského soudu II a tomuto předcházejícímu postupu

Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu II ústavný súd argumentáciu sťažovateľky, podľa ktorej rozsudok krajského súdu II vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a jeho vydaniu predchádzajúci postup trpí viacerými vadami, nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Krajský súd, reagujúc na podstatné odvolacie námietky sťažovateľky, uviedol na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu II, čo sa týka výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, nielen vlastné, ale (v rozsahu, v akom sa s dôvodmi okresného súdu nestotožnil, pozn.) aj iné dôvody, pre ktoré odvolaniu sťažovateľky nevyhovel. Ústavný súd preto nevidí žiadny relevantný dôvod na prehodnocovanie záverov rozhodnutí všeobecných súdov. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd, vysvetliac zmysel a účel žaloby o určenie vlastníckeho práva a osobitne žaloby o určenie, že vec patrí do dedičstva, t. j. že jej vlastníkom v čase smrti bol poručiteľ, oproti zmyslu a účelu žaloby o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty, riadne a vyčerpávajúco odôvodnil, že vyhlásenie konkurzu na majetok úpadcu, resp. prebiehajúce konkurzné konanie a možnosť žalobcov podať žalobu o vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty v zmysle § 78 ods. 4 ZKR nezakladá absenciu naliehavého právneho záujmu na určení, že pozemky patria do dedičstva po poručiteľoch, pretože prípadné rozhodnutie o vylúčení veci zo súpisu konkurznej podstaty nie je spôsobilým podkladom pre zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, a teda nie je spôsobilé odstrániť stav právnej neistoty v otázke vlastníctva k veci, či už žalobcov, alebo ich právnych predchodcov (poručiteľov). Pokiaľ teda krajský súd uzavrel, že naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení je daný, podľa názoru ústavného súdu je aj tento záver plne ústavne konformný.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu II zjavne vyplýva, akou právnou úvahou s poukazom na čl. 152 ods. 4 ústavy a § 32 zákona o pôde, na princípy právneho štátu, najmä princíp právnej istoty, rešpektujúc judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (rozsudok vo veci Streletz, Kessler a Krenz proti Nemecku z 22. 3. 2001, ods. 81), podľa ktorej demokratické štáty môžu dovoliť svojim inštitúciám aplikovať právo, ktoré má svoj pôvod v preddemokratickom režime, len spôsobom, ktorý je vlastný demokratickému politickému režimu, dospel k názoru, že pre zákaz pravej retroaktivity ako znaku právneho štátu § 13 ods. 2 zákona o novej pozemkovej reforme (vyžadujúceho pre platnosť kúpnych zmlúv dodatočné schválenie ministerstvom pôdohospodárstva, pozn.) účinného od 14. apríla 1948, čo sa týka posúdenia (ne)platnosti kúpnych zmlúv z 29. mája 1947, nie je možné aplikovať, dôsledkom čoho krajský súd uzavrel, že kúpne zmluvy sú platné. Krajský súd ďalej jasne a zrozumiteľne vysvetlil, že aj keď predmetné pozemky boli od poručiteľov vykúpené v prospech štátu v zmysle zákona o novej pozemkovej reforme, tento výkup do pozemkovej knihy nebol zapísaný. Keďže pred výkupom poručiteľia uzavreli riadne kúpne zmluvy, za nehnuteľnosti zaplatili kúpnu cenu, vklad vlastníckeho práva v prospech poručiteľov bol zapísaný do pozemkovej knihy, čo malo aj v tej dobe konštitutívny účinok, a po výkupe k zmene zápisu vlastníckeho práva v pozemkovej knihe nedošlo, plne zodpovedá princípu všeobecnej spravodlivosti a dobrým mravom, keď sa poskytne právna ochrana vlastníckemu právu poručiteľov, t. j. právnych predchodcov žalobcov. Totiž ako to krajský súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, len takáto interpretácia a aplikácia relevantných právnych noriem zabezpečí najspravodlivejšiu úpravu pomerov sporových strán. Navyše právne posúdenie veci krajským súdom podľa názoru ústavného súdu nepredstavuje nerešpektovanie právneho názoru vyjadreného v uznesení najvyššieho súdu I, pretože najvyšší súd rozsudok krajského súdu I a rozsudok okresného súdu I zrušil pre ich nedostatočné odôvodnenie, čo sa týka posúdenia (ne)platnosti kúpnych zmlúv so zreteľom na § 13 ods. 2 zákona o novej pozemkovej reforme a čo sa týka posúdenia, či pozemky podliehali revízií v zmysle zákona o revízií prvej pozemkovej reformy,

alebo výkupnému konaniu v zmysle zákona o novej pozemkovej reforme, t. j. z uznesenia najvyššieho súdu I možno vyvodit' iba povinnosť pre súdy nižšej inštancie sa s týmito okolnosťami riadne vysporiadať, nie však už záväzný právny názor, ako sa s týmito okolnosťami majú vysporiadať.

Krajský súd pri rozhodovaní a odôvodňovaní svojho právneho záveru správne interpretoval a aplikoval ustanovenia relevantných právnych noriem, jeho závery sú dostatočne odôvodnené a nevykazujú žiadne znaky svojvôle. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru (IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014, II. ÚS 584/2014), v ktorej už opakovane konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto súvislosti zhodne s doterajšou judikatúrou pripomína, že jeho úlohou nie je posudzovať vhodnosť, účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom a rovnako tak ústavný súd nezjednocuje rozdielnu judikatúru všeobecných súdov.

Vzhľadom na už uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu II podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

K uzneseniu najvyššieho súdu II a tomuto predchádzajúcemu postupu

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, a skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal aj napadnuté uznesenie najvyššieho súdu II a nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu nemajúci oporu v zákone.

Najvyšší súd v relevantnej časti napadnutého uznesenia II uviedol: "Podľa § 382 C.s.p. ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili... Súčasťou aktuálnej, ani skoršej úpravy pritom nie je požiadavka, aby na vyjadrenie sa k možnému použitiu skôr nepoužitých ustanovení bola stranám poskytovaná konkrétna alebo aspoň minimálna zákonom ustanovená lehota, a preto k zodpovedajúcej výzve odvolacieho súdu môže prísť i na pojednávaní (rovnako ako mimo neho, čo však už do istej miery súvisí tiež s potrebou alebo naopak nepotrebnosťou prejednávania odvolania na pojednávaní odvolacieho súdu a s rozhodovaním sa odvolacieho súdu pre jeden alebo druhý z takýchto postupov)... .. Nemožno... súhlasiť s

názorom, podľa ktorého má odvolací súd v rámci plnenia si povinnosti podľa § 382 C. s. p. (skôr § 213 ods. 2 O. s. p.) ustanovenie (a-) podľa neho významné a v skoršom konaní nepoužité zasadiť aj do príslušného vecného kontextu, teda stranám oznámiť, či prinajmenšom naznačiť, ako takúto úpravu či už samu osebe alebo

v spojení s ďalšími skôr použitými ustanoveniami hodlá aplikovať na konkrétny posudzovaný prípad. Z pohľadu predvídateľnosti rozhodovania súdov nežiadúcu prekvapivosť totiž zákon spája len s rizikom použitia skôr nepoužitej právnej úpravy bez poskytnutia stranám možnosti argumentovať tiež v smere významnosti (alebo naopak nevýznamnosti) takejto skôr nepoužitej úpravy, od odvolacieho súdu však nevyžaduje obrazné „odkrytie kariet“ tým, že stranám sporu objasní i dôvody, pre ktoré považuje skôr nepoužitú úpravu za rozhodujúcu, resp. im tiež ozrejmi (viac či menej detailne), aké je podľa neho správne, teda dostatočne komplexné a na všetky prípadné otázky pomýšľajúce právne posúdenie veci...

Výzva odvolacieho súdu stranám podľa § 385 ods. 2 C. s. p. inak nie je len prostriedkom k zamedzeniu prekvapivým rozhodnutiam, ale odvolaciemu súdu po urobení si ním predbežného záveru o dostatku skutkových zistení pre konečné rozhodnutie a o správnosti (resp. nesprávnosti či ešte presnejšie neúplnosti) právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie slúži aj ako nástroj na zistenie správnosti (úplnosti) právneho nazerania na posudzovaný problém ním samotným (tým, že je tu možnosť strán sporu upozorniť ešte i na ďalšie než výzvou naznačené právne súvislosti posudzovania veci), ako aj na poskytnutie stranám sporu v odvolacom konaní možnosti ešte ostatný raz argumentovať tiež skutkovo (tým, že v závislosti na celkom alebo čiastočne odchylnom právnom nazeraní na problém dôjde k upozorneniu na prípadné medzery v skutkových zisteniach, v tomto prípade však so zreteľom k úprave odvolacieho konania i s preukázaním skoršej nemožnosti prípadné dôkazy navrhnúť už v konaní pred súdom prvej inštancie). ... Už samotné upozornenie na možné použitie ustanovenia a všeobecná známosť obsahu úpravy majúcej sa takto použiť totiž v kontexte konkrétnej prejednávanej veci naznačujú, v čom vidí odvolací súd slabiny argumentácie jednej alebo druhej strany sporu... V rámci takejto argumentácie očakávanej najskôr od strán a až následne od súdu prichádza do úvahy ako možnosť samostatného použitia skôr nepoužitej právnej úpravy a takto i praktické nahradenie právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie novým právnym posúdením (v rámci ktorého dôjde buď k úplnému popretiu alebo istému „upozadeniu“ argumentácie súdu prvej inštancie), tak i možnosť doplnenia úpravy použitej už v prvej inštancii ďalšou skôr ponechanou bez povšimnutia s následným vyvodením komplexnejších právnych záverov (pri ktorých sčasti dôjde k názorovému prieniku oboch nižších súdov, ten odvolací však upriami na ďalšie aspekty problému, ktoré majú v porovnaní s tými akcentovanými súdom prvej inštancie väčší význam). ... Pri takomto nazeraní na vec treba konštatovať, že odvolací súd v prejednávanej veci sa obmedzením na strohý výpočet ustanovení právnych predpisov prichádzajúcich podľa neho do úvahy nedopustil ničoho na ujmu procesných práv ktorejkoľvek zo strán sporu, ale sa len striktne riadil úpravou ustanovujúcou podmienky, za ktorých sa môže odchýliť od právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie... Najvyššiemu súdu preto neostávalo iné, než dovolanie tvrdiace neexistujúci dôvod jeho prípustnosti, a preto neprípustné podľa § 447 písm. c/ C.s.p. odmietnuť...»

Právny názor najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania je v napadnutom rozhodnutí vo vzťahu k dovolacej námietke sťažovateľky zdôvodnený vyčerpávajúcym spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky odmietnuť ako neprípustné.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu II podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

	<p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu II a uznesením najvyššieho súdu II ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti uviedla, nevyplýva žiadna možnosť jeho porušenia, reálnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. Pokiaľ totiž sťažovateľka porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy odvíja od porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k porušeniu uvedených práv, je preto celkom prirodzené, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.</p> <p>Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu II a uznesením najvyššieho súdu II podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť odmieta pre zjavnú neopodstatnenosť.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	<p>ESLP: Streletz, Kessler a Krenz proti Nemecku z 22. 3. 2001, ods. 81 I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00</p> <p>I. ÚS 13/00</p>
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok</p>
klúčové slová	<p>pozemok, pozemkové právo naliehavý právny záujem práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces zmluva-platnosť dovolenie-prípustnosť retroaktivita-zákaz práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo vlastníť majetok konanie-prerušenie retroaktivita-pravá dedenie, dedičstvo</p>

spisová značka	II. ÚS 198/2019
populárny názov	premlčanie nároku na náhradu straty na zárobku
sudca spravodajca	Ľuboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	26.07.2019
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 11 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1

<p>analytická právna veta</p>	<p>Subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti (§ 447 OZ) začína plynúť zásadne od okamihu, kedy sa poškodený dozvedel o zárobku dosahovanom pred poškodením a po poškodení, prípadne kedy bolo vydané rozhodnutie o priznaní (nepriznaní) invalidného dôchodku a poškodený sa o ňom dozvedel. Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti je jedným nárokom, tento nárok nemožno rozložiť na niekoľko častí, pokiaľ nenastanú nové skutočnosti. Lehota na premlčanie nároku na náhradu straty na zárobku začína plynúť najneskoršie po dni doručenia rozhodnutia o priznaní (nepriznaní) invalidného dôchodku. Nárok na náhradu za stratu na zárobku sa premlčuje ako jeden celok, nie iba ako nárok na jednotlivé, mesačne sa opakujúce plnenia z neho vyplývajúce, poskytované vo forme dôchodku (tzv. renty). Tento nárok možno uplatniť žalobou za súde až po tom, čo bolo príslušným orgánom vydané rozhodnutie o priznaní (nepriznaní) invalidného dôchodku a poškodený sa o ňom dozvedel.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka si žalobou zo dňa 7. septembra 2012 uplatnila na okresnom súde nárok na náhradu straty na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti v súvislosti s dopravnou nehodou voči poisťovni prevádzkovateľa vozidla, ktorý spôsobil dopravnú nehodu. K dopravnej nehode došlo 17. júla 2008. Žalobkyňa bola uznaná invalidnou so stanovenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 80 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou od 10. júna 2009. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo 6. júla 2009 bola zamietnutá žiadosť sťažovateľky o priznanie invalidného dôchodku.</p> <p>Okresný súd rozsudkom z 23. októbra 2017 zaviazal žalovaného zaplatiť úrok z omeškania s úhradou nákladov na liečenie sťažovateľky a vo zvyšnej časti (nároku na náhradu straty na zárobku) žalobu zamietol s odôvodnením, že žalovaný dôvodne vzniesol námietku premlčania nároku, ktorý bol uplatnený po uplynutí subjektívnej dvojročnej lehoty počítanej odo dňa, keď bolo sťažovateľke doručené rozhodnutie Sociálnej poisťovne o nepriznaní nároku na invalidný dôchodok.</p> <p>Proti tomuto rozsudku sťažovateľka podala odvolanie namietajúce nesprávne právne posúdenie premlčania nároku ako celku, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom z 28. novembra 2018 (ďalej len "napadnutý rozsudok") tak, že ho v napadnutej zamietajúcej časti potvrdil.</p> <p>Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou vytyka napadnutému rozsudku krajského súdu najmä nesprávne právne posúdenie plynutia premlčania s tvrdením, že premlčaniu podliehajú jednotlivé mesačné plnenia náhrady, a preto sa nemohli premlčať tie nároky, ktoré ešte len do budúcnosti vzniknú. Týmto malo byť porušené porušenie základné právo sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K namietanému porušeniu procesných ústavných práv</p> <p>Podstatou sťažnostnej argumentácie sťažovateľky v tejto časti je nesprávne právne posúdenie premlčania nároku ako celku a arbitrárnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku pre sťažovateľkou tvrdenú neexistenciu posudku o miere jej invalidity.</p> <p>Ústavný súd z obsahu napadnutého rozsudku tohto uznesenia zistil, že jeho odôvodnenie nie je arbitrárne, je ústavne akceptovateľné a procesný postup je zlučiteľný s požiadavkami základného práva na súdnu ochranu. Z obsahu napadnutého rozsudku tiež vyplýva, že už v konaní pred okresným súdom bolo preukázané potvrdením Sociálnej poisťovne z 27. novembra 2009, že sťažovateľkina miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola posúdená pred vydaním rozhodnutia o nepriznaní invalidného dôchodku príslušným posudkovým lekárom, ktorý určil mieru poklesu 80 % v porovnaní so</p>

zdravou fyzickou osobou. Táto námietka sťažovateľky nebola podporená žiadnym predloženým dôkazom, ktorý by vyvracal pravdivosť tvrdenia uvedeného v rozsudku okresného súdu.

K námietke sťažovateľky, že premlčanie nie je vzhľadom na účel dávky (kompenzácia postupných strát na zárobku do budúcnosti) možné posudzovať ako celok, ústavný súd poukazuje na znenie § 447 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako suma úrazovej renty podľa všeobecných predpisov. Vo všeobecnosti sa posudzovanie sporného nároku a jeho výška týmto podriaďujú pod analogickú aplikáciu noriem verejného práva o sociálnom poistení. Občiansky zákonník však v § 106 ods. 1 ustanovuje osobitný spôsob posudzovania parciálnej otázky premlčania nárokov na náhradu škody na zdraví v súkromnoprávných vzťahoch, ktorý vylučuje aplikáciu noriem verejného práva vo vzťahu k premlčaniu sporného nároku sťažovateľky. Analogická aplikácia povahou vzdialenejšieho verejného práva ustúpi existujúcej konkrétnej úprave súkromného práva v tejto čiastkovej otázke.

V tejto súvislosti treba pripomenúť, že verejné právo sociálneho zabezpečenia a jeho teória striktné rozlišujú medzi nárokom na dávku (aj úrazového poistenia) a nárokom na jej výplatu, keďže nárok na dávku vzniká splnením (hmotnoprávných) podmienok stanovených zákonom (§ 109 ods. 1 zákona o sociálnom poistení) a nárok na jeho výplatu vzniká za kumulatívneho splnenia podmienok nároku na dávku, na jeho výplatu a podania žiadosti o jej priznanie (§ 109 ods. 2 zákona o sociálnom poistení). Nárok na výplatu dávky sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý dávka patrila (§ 114 ods. 1 zákona o sociálnom poistení).

Predpokladom vzniku nároku na výplatu dávky je teda okrem iného aj jeho uplatnenie podanie žiadosti na príslušnom orgáne verejnej moci, ktorý – je oprávnený o jej priznaní rozhodnúť a sám ju aj uhrádza. Analogická aplikácia noriem verejného práva na súkromnoprávne vzťahy naráža na ich odlišnú povahu, preto riadne uplatnenie nároku na stratu na zárobku predpokladá včasné podanie súkromnoprávnej žaloby na súde.

Podľa platného právneho stavu nárok na úrazovú rentu nezaniká (neprekluďuje) uplynutím času, ale premlčaniu podlieha jeho výplata. Uvedené súvisí s verejnoprávnou povahou sociálneho poistenia, kde by mocenský orgán nemal požívať ochranu v súvislosti s plynutím času na úkor poškodeného. Pri súkromnoprávnom nároku na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného, ktorý je jednou zo súčastí civilného nároku na náhradu škody na zdraví, Občiansky zákonník nerozlišuje (všeobecne ale ani pri premlčaní) medzi nárokom samotným a nárokom na jeho výplatu, preto zákonom ustanovenému premlčaniu podlieha nárok ako taký. V civilných vzťahoch totiž nie je relevantný dôvod zvyhodňovať jednu z rovnocenných strán súkromnoprávneho vzťahu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd tú časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu hmotného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 ústavy

Ústavný súd vzhľadom na už uvedené zastáva názor, že aplikácia práva, ktorá nesignalizuje možné pnutie so základnými právami sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivý proces, nevykazuje v danom prípade ani možnosť zásahu do vlastníckeho práva sťažovateľky.

	<p>Pokiaľ ide o námietku nerovnakého právneho postavenia osôb poškodených na zdraví v pracovnoprávných vzťahoch a v občianskoprávných vzťahoch, ústavný súd konštatuje, že platný právny poriadok túto odlišnosť zakotvuje s ohľadom na rôzny charakter subjektov vykonávajúcich poistenie verejné a súkromné. Uvedená sťažostná námietka má svoje ratio a je síce hodná diskusie na úrovni de lege ferenda, nemôže však byť podkladom pre zrušenie napadnutého rozsudku, ktorý aplikoval platný právny stav na vec sťažovateľky.</p> <p>Vychádzajúc z uvedených úvah, ústavný súd odmietol sťažnosť aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
klúčové slová	náhrada škody (ujma)-ujma na zdraví sociálna poisťovňa premlčanie-premlčanie v občianskom práve

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.